

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414209918
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6414209918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu Mgr. Stanislavy Salajovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobcu: KLÁN Slovakia, s. r. o., so sídlom Štefánikova ul. 21, 811 05 Bratislava, IČO: 35 959 371, v konaní právne zastúpený advokátom JUDr. Martinom Janáčom, so sídlom AK Wilsonova 3, 811 07 Bratislava proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefánikova ul. 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, v konaní právne zast.: Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s. r. o., so sídlom Horná 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 868 299, o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19C/56/2022-202 zo dňa 02. 12. 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť vypratať nehnuteľnosť - pozemok, parc. č. XX/X, parc. reg. C, trvalé trávne porasty, o výmere 2456 m², nachádzajúci sa v okrese A., obec Rudno nad Hronom, k. ú. B. C. D., ktorý je evidovaný Okresným úradom Žarnovica, katastrálnym odborom na LV č. XXX, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal vypratania nehnuteľnosti - pozemku, parcelné číslo XX/X, parcela registra „C“, trvalé trávne porasty, o výmere 2456 m², nachádzajúcej sa v okrese A., obec B. C. D., katastrálne územie B. C. D., ktorý je zapísaný na LV č. XXX Okresného úradu Žarnovica, katastrálny odbor. Uviedol, že ako nájomca na základe nájomnej zmluvy zo dňa 18. 12. 2005 uzavretej s vlastníkom nehnuteľností - spoločnosťou KLÁN, spol. s r. o., IČO: 45281564, so sídlom Klánova ul. číslo 332/35, 14700 Praha 4, Česká republika užíva pozemok, ktorého vypratania sa domáha. Dňa 14. 10. 2005 uzavreli žalobca a žalovaný mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bolo, že žalobca pre žalovaného zabezpečí predaj motorových vozidiel pochádzajúcich z likvidovaných poisťných udalostí. Žalobca v súlade s ustanoveniami mandátnej zmluvy zabezpečil pre žalovaného odstavné parkovisko pre uskladnenie týchto motorových vozidiel. Žalobca počas platnosti mandátnej zmluvy prevzal a uskladnil 5 kusov motorových vozidiel. Dňa 30. 6. 2010 mandátna zmluva medzi žalobcom a žalovaným skončila výpoveďou. Motorové vozidlá do dňa podania

žaloby neboli odvezené za odstavného parkoviska a naďalej sa nachádzajú na predmetnom pozemku bez akéhokoľvek právneho titulu.

3. Žalovaný poukázal na to, že žalobca sa dňa 16. 6. 2009 stal držiteľom a vlastníkom motorového vozidla s evidenčným číslom E. XXX C., čo sa týka motorového vozidla s evidenčným číslom F. XXX E., uviedol, že žalovaný vyzval p. F. na odhlásenie motorového vozidla na žalobcu a následne zaslanie originálu technického preukazu so zmenou žalovanému, ktorý predmetné listiny zaslal dňa 5. 6. 2008 žalobcovi. Motorové vozidlo evidenčné číslo G. XXX H. bolo ukradnuté, následne sa našlo a bolo odovzdané žalobcovi. Žalovaný ďalej dňa 6. 8. 2009 listom vyzval spoločnosť VB LEASING SK s.r.o. na odhlásenie motorového vozidla evidenčné číslo I. XXX E. na žalobcu a listom zo dňa 12. 11. 2009 vyzval J. K. K. na odhlásenie motorového vozidla evidenčné číslo E. XXX H. na žalobcu a následné zaslanie originálu technického preukazu so zmenou žalovanému, ktorý predmetné listom zo dňa 5. 11. 2009 zaslal žalobcovi. Žalovaný potvrdil, že motorové vozidlá sa majú nachádzať na pozemku, ktorý užíva žalobca. Uviedol, že sú prepísané na žalobcu a preto žalovaný uvedenými motorovými vozidlami nemôže disponovať. Žalovaný ďalej uviedol, že nemá vedomosť, či bol žalobcom v zmysle uvedenej mandátnej zmluvy urobený prepis vydražených motorových vozidiel na nových vlastníkov alebo nie.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že od účinnosti výpovede nemôže ako mandatár pokračovať v činnosti podľa mandátnej zmluvy. Je nepochybné, že k odovzdávaniu motorových vozidiel a prepisom v evidencii dochádzalo na pokyn žalovaného a za účelom plnenia mandátnej zmluvy, pričom konečným príjemcom výťažku z dražby bol žalovaný a nie žalobca. Samotný prepis vlastníka alebo držiteľa motorového vozidla príslušným dopravným inšpektorátom v osvedčení má len evidenčné a nie právotvorné účinky. Poukázal na to, že ako vyplýva z listov žalovaného adresovaných jednotlivým poškodeným, uzavreli poškodení príkazné zmluvy na odpredaj zvyškov motorových vozidiel so žalovaným. Z týchto listinných dôkazov nevyplýva, že by kupujúcim týchto zvyškov vozidiel mal byť žalobca. Podľa názoru žalobcu, odpredaj zvyškov vozidiel teda realizoval žalovaný prostredníctvom žalobcu, t.j. tak ako ich žalovaný mohol žalobcovi odovzdať, mohol si ich po skončení zmluvného vzťahu odobrať.

5. Žalobca predložil súdu rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/329/2014-93 zo dňa 17.4.2015, v ktorom boli stranami sporu žalobca a žalovaný (v totožnom postavení) a ktorým súd priznal žalobcovi sumu 6 022,50 eur spolu s úrokom z omeškania titulom bezdôvodného obohatenia proti žalovanému, na tom skutkovom základe, že žalovaný mal na pozemku, ktorého vypratania sa žalobca domáha v tomto konaní (a ktorý žalobca užíva na základe nájomnej zmluvy), umiestnené motorové vozidlá EČV: E. XXX C., F. XXX E., G. XXX H., I. XXX E. a E. XXX H. (ktoré tam boli umiestnené pri plnení mandátnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 14.10.2005) a tieto si žalovaný neprevzal, hoci bol povinný tak urobiť, a teda boli na pozemku umiestnené bez právneho titulu. Uvedené rozhodnutie potvrdil aj odvolací súd, a to Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 3Cob/182/2015-114 zo dňa 1.3.2017. Žalobca predložil súdu aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Cob/86/2018-113 zo dňa 19.3.2019, ktorým bol potvrdený rozsudok prvoinštančného súdu (Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/118/2015-82 zo dňa 27.11.2017), ktorým súd priznal žalobcovi sumu 36 135,- eur s úrokom z omeškania titulom bezdôvodného obohatenia, a to na tom istom skutkovom základe ako v rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 28Cb/329/2014-93 zo dňa 17.4.2015 avšak za iné časové obdobie.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že súdy vo svojich rozhodnutiach týkajúcich sa predmetnej veci vyslovili posúdenie, že pokiaľ žalovaný ukončil mandátnu zmluvu, prejavil vôľu v zmluvnom vzťahu nepokračovať, a teda pri plnení tejto svojej vôle mal prihliadať aj na neukončené plnenia v zmysle zmluvy. Neprevzatím veci z pozemku, ktorý užíva žalobca, žalovaný porušil svoju povinnosť. Poukázali aj na skutočnosť, že zápis o osvedčení o evidencii osobného motorového vozidla nie je dôkazom o vlastníckom práve k motorovému vozidlu, čo potvrdzuje § 23 ods. 1 a § 2 písm. a) zák. č. 725/2004 Z. z. Súd prvej inštancie uviedol, že podstatnou pre rozhodnutie v predmetom spore bola právna otázka, ktorú vyriešil po podanom dovolaní najvyšší súd, pričom právnym názorom dovolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný. Žalobca je v danom prípade ako oprávnený držiteľ pozemku oprávnený domáhať sa ochrany svojej oprávnenej držby (vypratania nehnuteľnosti od špecifikovaných zvyškov motorových vozidiel) žalobou na vypratanie pozemku podľa § 126 OZ voči žalovanému, ktorý zvyšky motorových vozidiel na pozemok uložil (v predmetnej veci na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol). Súd preto posúdil žalobu ako dôvodnú a uložil žalovanému povinnosť vypratať nehnuteľnosť.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie s poukazom na § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalobca bol v konaní po podanom dovolaní úspešný, preto mu priznal proti žalovanému právo na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote žalovaný odvolanie a uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Podľa názoru žalovaného je výrok rozsudku súdu prvej inštancie nepreskúmateľný a nevykonateľný z dôvodu, že uložil žalovanému vypratať nehnuteľnosti ako celok. Podľa výroku rozsudku súdu prvej inštancie by žalobca mohol od žalovaného požadovať vypratanie celého odstavného parkoviska, t. j. mohol by požadovať vypratanie akejkoľvek huteľnej veci nachádzajúcej sa na odstavnom parkovisku, a to aj takých, ktoré od žalovaného nikdy neprevzal. Zároveň mal za to, že súd pri určení lehoty na vypratanie odstavného parkoviska nepostupoval objektívne, proporcionálne, vôbec neuvažoval realisticky a v kontexte, že sa jedná o vypratanie odstavného parkoviska, z ktorého žalobca žiada odstrániť 5 kusov motorových vozidiel. Nevzal do úvahy, že žalovaný bude potrebovať aj súčinnosť žalobcu, a to napr. za účelom zistenia v akom technickom stave sa predmetné motorové vozidlá nachádzajú, aby vedel zabezpečiť vhodnú formu odvozu, resp. odľahu motorových vozidiel, za účelom sprístupnenia odstavného parkoviska, za účelom zistenia akými dokladmi k predmetným motorovým vozidlám žalobca disponuje a pod. Zároveň súd prvej inštancie neprihliadol na klimatické podmienky, ktoré môžu ovplyvniť vypratanie odstavného parkoviska. To, že sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal otázkou lehoty na vypratanie, svedčí absencia akéhokoľvek odôvodnenia tejto časti rozhodnutia. Z tohto pohľadu považuje žalovaný rozsudok za arbitrárny a nepreskúmateľný a objektívnu lehotou na vypratanie odstavného parkoviska by mohla byť teoreticky podľa neho lehota 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný nemá svojim odvolaním ambíciu spochybníť právny názor dovolacieho súdu, chce však podaným odvolaním poukázať na nevyriešenú skutočnosť zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k motorovému vozidlu evidenčné číslo E. XXX C., ktorého vlastníkom a držiteľom je samotný žalobca. Ďalej žalovaný poukázal na neriešenú skutočnosť vo vzťahu k zvyšným štyrom motorovým vozidlám s evidenčným číslom F. XXX E., G. XXX H., I. XXX E., E. XXX H.. Uvedené motorové vozidlá boli prepísané na žalobcu, čo žalobca nespochybnil, naopak sám predložil do súdneho konania príslušné preberacie protokoly a zároveň aj mandátnu zmluvu, z obsahu ktorej vyplýva, že sám zaisťoval zmenu vlastníka/držiťela motorového vozidla a to tak, aby sa samotný žalobca stal vlastníkom motorových vozidiel, pričom následne zabezpečoval predaj vydražených motorových vozidiel. Podľa žalovaného je pasívne vecne legitimovaným subjektom na vypratanie nehnuteľnosti vlastníkom motorových vozidiel, resp. ich oprávnený držiteľ, pričom ani jedným z týchto subjektov nie je žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne, aby zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň, aby žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že argumenty žalovaného ohľadom zmätočnosti petitu žalobného návrhu a lehoty na plnenie uviedol prvýkrát až v odvolacom konaní, a preto by sa tieto prostriedky procesnej obrany nemalo prihliadať podľa § 154 a § 366 a contrario CSP. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o vypratani nehnuteľnosti vychádza tak z hmotného práva § 126 ods. 1 OZ ako aj z právnej teórie a ustálenej súdnej praxe (napr. R 53/1973). Tento výrok odvolaním napadnutého rozsudku je aj vykonateľný, po nadobudnutí vykonateľnosti postupom v zmysle § 181 Exekučného poriadku. Ako vyplýva z rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 1089/2015 zo dňa 28. 02. 2017 a sp. zn. 1Cdo 88/2020 zo dňa 24. 08. 2022 v tejto veci pri žalobe o vypratanie stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza. Lehota na plnenie bola súdom prvej inštancie určená v súlade s § 232 ods. 3 CSP a má povahu uznesenia tvoriaceho súčasť napadnutého rozsudku. Voči takémuto uzneseniu nie je podľa žalobcu prípustné odvolanie v zmysle § 357 CSP. Obdobný názor zastáva aj Krajský súd v Bratislave rozsudok sp. zn. 16Co/8/2021 zo dňa 29. 11. 2022. Nad rámec argumentácie, ktorú už prezentoval v tomto konaní uviedol, že počas platnosti mandátnej zmluvy plnil výlučne svoje povinnosti z nej vyplývajúce a následne po ukončení mandátnej zmluvy nemal už žiadne oprávnenie s vozidlami disponovať, nakoľko zanikol zmluvný základ takýchto oprávnení. Nie je vlastníkom 5 kusov zvyškov motorových vozidiel a domáha sa správne vypratania pozemku voči rušiteľovi jeho práva žalovanému. Žalovaný počas konania nepredložil žiaden relevantný dôkaz (napr. kúpnu zmluvu), ktorým by preukazoval, že by žalobca bol vlastníkom predmetných 5 kusov zvyškov motorových vozidiel.

10. V odvolacej replike žalovaný považoval argumenty žalobcu za tendenčné. Sám si položil otázku, kedy mal použiť argumentáciu ohľadom zmätočnosti petitu žalobného návrhu a lehoty na plnenie, poukázal na to, že pri pôvodnom rozhodnutí bol úspešný, keď žaloba žalobcu o vypratanie nehnuteľnosti bola zamietnutá a k obratu došlo až na základe rozhodnutia dovolacieho súdu a následným rozhodnutím súdu prvej inštancie. Až po doručení rozsudku súdu prvej inštancie sa žalovaný oboznámil s jeho výrokom a dôvodmi rozhodnutia, na ktoré reagoval podaným odvolaním bez použitia tzv. novôt. Zároveň poukázal na to, že odvolaním napadol výrok I. ako aj výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie, teda nenapadol odvolaním len trojdňovú lehotu na plnenie.

11. V odvolacej duplike žalobca uviedol, že znenie žalobného petitu sa v konaní nemenilo, zmätočnosť petitu namietal žalovaný až vo svojom odvolaní, pričom tak neurobil ani po doručení žaloby v roku 2014 ani po doručení uznesenia Najvyššieho súdu a ani následne na pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktorého sa nezúčastnil.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote vec, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnenne zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

14. Podľa § 126 ods. 2 OZ obdobné právo na ochranu má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba.

15. Súd prvej inštancie pôvodne vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12Co/132/2014-69 zo dňa 05. 10. 2016 tak, že žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd odôvodnil rozhodnutie tak, že nemal preukázané, že žalovaný je oprávnený disponovať s predmetnými motorovými vozidlami nachádzajúcimi sa na pozemku, ktorého vypratania sa žalobca domáha. Súd uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania, že žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti.

16. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 12Co/128/2017-100 zo dňa 30. 04. 2018 potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd konštatoval, že skutočnosť, že predmetné motorové vozidlá na predmetnú nehnuteľnosť uložil na základe v tej dobe platnej mandátnej zmluvy žalovaný nie je z hľadiska rozhodovania tohto sporu podstatná, podstatné bolo, aby bolo preukázané, že v dobe rozhodovania sporu sa na predmetnej nehnuteľnosti nachádzajú veci, ktoré boli v tej dobe vo vlastníctve alebo v oprávnenej držbe žalovaného, čo nebolo preukázané.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 1Cdo/88/2020 zo dňa 24.8.2022 zrušil rozsudok dovolacieho súdu č.k. 12Co/128/2017-100 zo dňa 30.4.2018 a rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 12C/132/2014-69 zo dňa 5.10.2016 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „dovolací súd“) uviedol, že sudy v predmetnej veci pre účely rozhodnutia vo veci správne aplikovali ustanovenia § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka upravujúceho oprávnenia vlastníka veci domáhať sa ochrany, keďže ide o nehnuteľnosť, vypratania nehnuteľností, ale nesprávne právne posúdili vecnú pasívnu legitímáciu žalovaného, keď konštatovali, že žalovaný nie je vecne pasívne legitimovaný z dôvodu toho, že na predmetnom pozemku, ktorý má žalobca v oprávnenej držbe sa bez právneho dôvodu, resp. na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol nachádzajú veci, ktoré nie sú vo vlastníctve alebo v oprávnenej držbe žalovaného.

19. Vo veci nebolo sporné, že hnuťelné veci (v rámci konania resp. odôvodnenia rozhodnutia špecifikované motorové vozidlá, resp. ich zvyšky) na pozemok, ktorý má žalobca v oprávnenej držbe podľa nájomnej zmluvy, konkrétne osobné motorové vozidlá boli na pozemok uložené na základe mandátnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 14.10.2005, ktorá skončila výpoveďou zo dňa 30.6.2010.

20. Súd prvej inštancie mal z nájomnej zmluvy pripojenej k žalobe zistené, že žalobca ako nájomca užíva predmetný pozemok špecifikovaný vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorého vlastníkom je podľa listu vlastníctva číslo XXX, okres A., obec B. C. D. obchodná spoločnosť spoločnosť KLÁN, spol. s r.o. Doba trvania nájmu je dohodnutá od 1. 1. 2006 na dobu neurčitú. Z mandátnej zmluvy zo dňa 14. 10. 2005 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným vyplýva, žalobca pre žalovaného zabezpečil predaj motorových vozidiel pochádzajúcich z likvidovaných poisťovních udalostí. Žalobca v súlade s ustanoveniami mandátnej zmluvy zabezpečil pre žalovaného odstavné parkovisko pre uskladnenie týchto motorových vozidiel. Žalobca počas platnosti mandátnej zmluvy prevzal a uskladnil 5 kusov motorových vozidiel. Dňa 30.06.2010 mandátna zmluva medzi žalobcom a žalovaným skončila výpoveďou. Motorové vozidlá do dňa podania žaloby neboli odvezené z odstavného parkoviska a naďalej sa nachádzajú na predmetnom pozemku bez akéhokoľvek právneho titulu.

21. Odvolací súd je v danej veci rovnako ako súd prvej inštancie viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, ktorý jednoznačne uviedol, že sa stotožnil s právnym názorom vysloveným žalobcom, že žalobca ako oprávnený držiteľ sa môže domáhať ochrany proti tomu, kto do jeho práva oprávnenej držby neoprávnene zasahuje postupom podľa § 126 OZ, pričom žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka neupravuje, že neoprávnene umiestnené veci (ktorých vypratania sa žalobca domáha) musia byť vo vlastníctve či oprávnenej držbe žalovaného. V danej veci bolo nesporné, že hnuťelné veci a to osobné motorové vozidlá, resp. ich zvyšky boli na pozemok v oprávnenej držbe žalobcu vnesené, uložené žalovaným v súvislosti s mandátnou zmluvou uzavretou medzi žalobcom a žalovaným, ktorá zo strany žalovaného bola vypovedaná. Podľa názoru dovolacieho súdu je v danom prípade žalobca ako oprávnený držiteľ pozemku oprávnený domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva, resp. oprávnenej držby (vypratania nehnuteľnosti od špecifikovaných zvyškov motorových vozidiel) žalobou na vypratanie pozemku podľa § 126 OZ a to buď vo vzťahu k osobe, ktorá zvyšky motorových vozidiel na pozemok uložila (v predmetnej veci na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol) alebo vo vzťahu k vlastníkovi týchto vecí, resp. oprávnenému držiteľovi vecí. Osoba, ktorá bude nútená vynaložiť na odstránenie (vypratanie) vecí náklady, sa podľa okolností s druhým vyrovná buď podľa predpisov o náhrade škody alebo o solidárnych záväzkoch.

22. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie dôvody žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam za nedôvodné.

23. Tak ako uviedol dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, ak umiestni rušiteľ na pozemok vlastníka vec cudziu, môže vlastník pozemku žalovať rušiteľa i vlastníka tejto veci, lebo vlastník veci nemá právo mať svoje veci na cudzom pozemku a rušenie trvá, dokiaľ nebude odstránené (rovnako pozri aj uznesenie NS ČR 22 Cdo 2886/2014). Pri žalobe o vypratanie nehnuteľnosti je pasívne vecne legitimovaný ten subjekt, ktorý nehnuteľnosť neoprávnene užíva. Pri žalobe o vypratanie stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnene užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza. Pri neoprávnenom užívaní nehnuteľnosti a povinnosti jej vypratania neoprávneným užívateľom je potrebné pristupovať k právu užívania komplexne, čo v danom prípade znamená nielen neumožnenie faktického prístupu, resp. vstupu na pozemok, ale aj jeho prípadné nezapratávanie vecami žalovaného. Žalovaný má pri povinnosti vypratania nehnuteľnosti túto vypratať, čo znamená buď odtiaľ odísť ak sa na nej fakticky zdržuje a zároveň si aj odniesť alebo odstrániť svoje veci z pozemku, čo predstavuje komplexný obsah práva užívania“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 1089/2015 bod 12. a 24.). Vlastník pozemku sa môže domáhať ochrany podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka jeho vypratáním bez ohľadu na to, či sa nachádza na pozemku nehnuteľná stavba, vec patriaca osobe proti ktorej žaloba smeruje (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4 Cdo 105/2008).

24. Odvolací súd v zhode s prijatým záverom súdu prvej inštancie viazaný právnym názorom dovolacieho súdu má za to, že v danom prípade žalobca ako oprávnený držiteľ pozemku bol oprávnený domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva, resp. oprávnenej držby žalobou na vypratanie pozemku podľa § 126 Občianskeho zákonníka, a to vo vzťahu k žalovanému, ktorý motorové vozidlá na pozemok uložil (v predmetnej veci na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol).

25. Pokiaľ žalovaný namietal, že výrok rozsudku je nevykonateľný z dôvodu, že súd prvej inštancie mu uložil vypratať nehnuteľnosť ako celok, táto argumentácia žalovaného je nedôvodná. Odvolací súd

opätovne poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu v tejto veci, z ktorého tiež vyplýva, že „Pri žalobe o vypratanie nehnuteľnosti je pasívne vecne legitimovaný ten subjekt, ktorý nehnuteľnosť neoprávnené užíva. Pri žalobe o vypratanie stačí, ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnené užívaná, pričom nie je nutné špecifikovať každú vec, ktorá sa na pozemku nachádza. Pri neoprávnenom užívaní nehnuteľnosti a povinnosti jej vypratania neoprávneným užívateľom je potrebné pristupovať k právu užívania komplexne, čo v danom prípade znamená nielen neumožnenie faktického prístupu, resp. vstupu na pozemok, ale aj jeho prípadné nezapratávanie vecami žalovaného. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie obsahujúci identifikáciu nehnuteľnosti je v zhode s vyššie uvedeným právnym názorom, podľa ktorého stačí ak sa dostatočne identifikuje nehnuteľnosť, ktorá je neoprávnené užívaná, a ktorá má byť vyprataná.

26. Odvolací súd preto rozsudok prvoinštančného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, a to vrátane závislého výroku o trovách konania, ktorý žalovaný napadol. Súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP, ohľadne ktorého žalobca v odvolaní neuviedol žiadnu konkrétnu odvolaciu argumentáciu. V konaní bol v plnom rozsahu úspešný žalobca, preto má nárok na náhradu doterajších trov konania (prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania) v rozsahu 100 %. Pokiaľ žalovaný namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal otázkou lehoty na vypratanie, pričom mal brať do úvahy potrebu súčinnosti žalobcu a klimatické podmienky, odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 232 ods. 3 CSP podľa ktorého, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Z obsahu spisu v danej veci nevyplýva, že by žalovaný v rámci prebiehajúceho konania uviedol akékoľvek relevantné okolnosti, pre ktoré by mohol súd prvej inštancie určiť dlhšiu paričnú lehotu ako je zákonom stanovená trojdňová lehota na plnenie. Žalovaný ani v podanom odvolaní nekonkretizoval dôvody, pre ktoré by mal súd pristúpiť k určeniu dlhšej paričnej lehoty, len všeobecne poukazyval na potrebu úvah o súčinnosti a klimatických podmienkach. Odvolací súd pripomína, že žalovaný je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, a nič mu nebránilo v tom, aby navrhol súdu pred rozhodnutím vo veci samej určiť dlhšiu paričnú lehotu, a to z konkrétnych relevantných dôvodov.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal proti žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.